

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po pošti, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafljovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10. h.

Upravištva telefon št. 85.

Epilog h kongresu „Svobodne Misli“ v Pragi.

V četrtek je zaključil v Pragi svoje raprave kongres »Svobodne Misli« in delegati, ki so prihitali v zlato slovensko Prago z vseh delov zemeljske oble, so se razšli, nesoč s sabo prepričanje, da so svobodnomiselne ideje nastopile zmagonosno svojo pot po vsem svetu in si pridobile rodovitna tla celo v oni Avstriji, ki je na glas, da je za Špansko najbolj reakcionarna kulturna država po božjim solncem.

Ni nam pač treba naglašati velike važnosti tega kongresa za razvoj in napredek svobodnomiselnih idej vobče, zlasti pa z ozirom na našo v najtežjih reakcionarnih sponah se nahajajočo Avstrijo, saj dokazujejo strasti, po svoji brezmejni podlosti in infernalni zlobnosti se odlikujoči napadi vesoljnega klerikalnega časopisja na ta kongres vsi ra sodni javnosti dovolj, da se je moralo v Pragi v dneh od 8. do 12. septembra doigrati nekaj izredno važnega, zgodovinsko pomenljivega, ker se je vesoljno klerikalstvo v teh dneh zvjalo boleti in gneva in bruhalo ognj in žveplo, kakor se zvija in bljuva strupene sline gad, kadar se mu stopi za vrat.

Ako bi bil kongres na sebi brez-pomenben, ako bi se ne bilo treba bati, da bo obrodil dober sad in da dalekosežne posledice, bi ga klerikalno časopisje brez dvoma ali celo zamolčalo, ali pa ga skušalo s par puhlimi frazami predstaviti javnosti kot prireditel brez vsakega pomena, kot kongres, čegar sklepi ne morejo imeti niti najmanjšega vpliva na tok javnih dogodkov.

No, klerikalni listi ne molče, marveč priobčujejo obširna, da si skrajno zlobna in zavista poročila o razpravah na kongresu, kar dokazuje jasno, da pripisujejo sami shodu svobodnomislec v Pragi tolik pomen in takšno važnost, da se jim zdi v interesu svoje stvari potrebno obširno govoriti o tej prireditvi in ji po možnosti, ker ji s stvarnimi, poštenimi argumenti ne morejo blizu, izpodbiti tla s probatnim svojim orožjem laži, obrekovanja in denunciantstva.

Teh sredstev se je zlasti posluževal škofov organ, ki je v laži in zav-

janju resnice že zdavna dosegel svetovni rekord.

No, kar je ta najgnusnejši list pod solncem božjim nagromadil podlosti in nesramnosti proti praskemu kongresu in proti tistim, ki so se ga udeležili, to presega že vse meje dopustnosti in kdor je čital te besne izbruhe blaznega fanatizma, se je moral, ako ima le še iskrico poštenja in dostojnosti v sebi, s studom in gnušom obrniti od lista, ki je sicer glasilo katoliškega škofa, a je od morale, poštenosti in dostojnosti oddaljen tako daleč, kakor vagabund, ki se mu je vsak trenotek bati, da ga zgrabi roka pravice.

In čemu divjajo klerikalni listi s tako vehemenco proti praškemu kongresu?

Kdor je čital njihova izvajanja o prireditvi, pač ni mogel razbrati, zaradi česa pravzaprav ti listi tako besne.

Pisanje »Slovenca« na primer napravljajo zgolj ta vtisk, kakor da bi se ta poštenjakovič razburjal v prvi vrsti zbog tega, ker so se to pot prvič udeležili tudi Slovenci shoda svobodnih mislilcev ter s tem dokazali, da tudi med Slovenci klije živo misel svobodna.

No, to je samo navidezno, zakaj vzroki razburjenja leže velik, globlje. Posamezne točke na tem kongresu in razprave o njih so zadele klerikalce tako v živo, da jim je kar onemel jezik. O teh razpravah in o izvajanju njih posamnih govornikov molče popolnoma, tembolj pa zabavljajo, ker mislijo, da bodo z barabskim zabavljanjem odvrnili pozornost javnosti od onih znamenitih govorov, ki so klerikalce zadele najbolj živo in občutno v meso.

Tako so na primer klerikalni listi vseh barv od praškega klerikalnega dnevnika »Cech«, iz katerega so škofovi kuliji o kongresu pionkali, kolikor se je dalo, pa doli do »Slovenca« previdno molčali o govorih vseučiliškega profesorja dr. Krejčija in pisatelja Zenkerja, ki sta v svojih izjavanjih z nepobitnimi dokazi podprla zahtevo, da je tudi v Avstriji nujno potrebno, da se loči cerkev od države.

In zakaj molče o teh govorih tako trdovratno? Ker se boje opozoriti nanje svojo ljudsko maso, dobro vedoč, da bi se celo ljudem, ki so v njih vrstah, odprle oči, ako bi se poučili o dejstvih, ki sta jih navedla

ta dva govornika. »Več nego 1 milijard ima na Avstrijskem cerkev premoženja in od te ogromne vsote dobiva vsako leto 25 milijonov obresti! A vse te ogromne vsote je zložilo in še zлага ljudstvo. A to ljudstvo je vedno ravnejše, cerkev pa bogati. In kako žive cerkveni knezi? Nadškof dunajski ima 7 milijonov premoženja, 308.000 K letnih dohodkov, praški nadškof ima 10 milijonov premoženja in 595.000 K letnih dohodkov, olomuški nadškof 14 milijonov premoženja in 509.000 K letnih dohodkov. Samostani na Nižjem Avstrijskem imajo 60 milijonov premoženja in polpeti milijon letnih dohodkov. In v kakšno svrhu se porabijo te ogromne vsote? Za zgradbo novih samostanov? Ne! Država, dežele, občine morajo v to dajati podpore. Morda podpirajo cerkev s tem vsaj svoje služabnike. Kaj še! 15½ milijona kron daje avstrijska država pod naslovom kongrne vsako leto posvetni duhovščini, vrhu tega pa je verski zaklad državi še dolžan 300 milijonov. Bog in Krist je vernikom zabranil nabirati mamon in če bi se cerkev pokorila temu ukazu in vrnila avstrijskim narodom premoženje, ki ga je izpresala iz njih, bi bila Avstrija najbogatejša in najbolj cvetoča država na svetu.« Tako približno je govoril pisatelj Zenker. Navajal je zgolj suha data, čisto neizkaljeno resnico. A ta govor so klerikalci dočela zamolčali, ker resnica oči kolje in ker so klerikalci najbolj občutljivi tam, kjer se gre za žep. Takisto so tudi z molkom prešli preko govora dr. Krejčija o ločitvi cerkve od države. Nepobitni dokazi, ki jih navaja dr. Krejčij v svoji razpravi, so klerikalnim rabulistom zaprli sapo, zato molče o njih, ker se boje, da bi že polemika s Krejčijevimi izjavami začestovala, da bi se marsikomu, ki še sedaj prisega na klerikalno evangelje, odprle oči, da bi spoznal pravo razmerje med državo in cerkvijo.

Toda zaman bo tudi ta trud klerikalnega časopisja. Napredek se ne da omejiti. Misel svobodna stapa znaglasno na dan in naj služabniki teme še tako kriče in zabavljajo. Tok časa se ne da zavirati, tudi na Slovenskem ne, in naj se v tem oziru še tako trudijo klerikalni elementi. Dovolj že imamo moči, navdušenih za svobodo in napredek, ki bodo nosili med ljudstvo omiko in prosveto in ob tem valu se bodo razbila vsa

stremljenja, obdržati naš narod še nadalje v tistih sponah, v katere jih je vklenila klerikalna svojat!

Dalmatinski deželni zbor.

Zadaj, 15. septembra. V večerajšnji seji je bil sprejet v drugem in tretjem branju zakonski načrt glede naknadnega zvišanja državnega prispevka za regulacijo Krke pri Kninu. — Na predlog poslanca Milčiča se je izvolil odsek sedmih članov, ki naj prouči volilno reformo ter poroča deželnemu zboru. Istotako sta bila sprejeta predloga poslanca Biankinija za ustanovitev novega okrajnega sodišča v Blatu in rokodelske šole na otoku Hvaru.

Nagodbena pogajanja.

Dunaj, 15. septembra. Oba ministrska predsednika sta imela večeraj skupno konferenco, katere se je pozneje udeležil tudi minister Kossuth. Državnopravni pododbor je tudi nadaljeval svoje posvetovanje ter bo poročal skupni ministrski konferenci, ki se vrši prihodnji torek. Ogrski ministri se vrnejo jutri na Dunaj ter je za nadaljevanje pogajanj odločenih več dni prihodnjega tedna.

»N. W. Tgbl.« poroča, da se danes še ne more reči, kaka bo bilena nagodbenih pogajanj. Tudi se še ne ve, ali bo mogoče v kvotnem vprašanju dobiti kompenzacijo za koncesije, ki so se dovolile Ogrski. Splošno prizadevanje gre za tem, izločiti vojaška vprašanja iz kompenzacije. Gospodarska nagodba se mora sama v sebi kompenzirati.

Vrhovni tajnik avstro-ogrške banke dvorni svetnik Pranger je izjavil, da bo glavni zbor banke še letos pooblastil glavni svet, da naznani vladi, da je banka pripravljena podaljšati bančni privilegij. Pranger je uverjen, da banka ostane enotna dalje kot do leta 1917. Glede banke sta obe vladi edini, da se ta zadeva za sedaj odloži od nagodbenih pogajanj. Kvotno vprašanje je edino, ki še dela težave, a tudi ta zadeva se bo najpozneje v torek dognala. Ogrski baje pripravljeni za zvišanje kvote na 36%, dočim zahteva Avstrija 37,4%.

Budimpešta, 15. septembra. Uspeh štiridnevni nagodbenih pogajanj je ta, da so se vse zadeve, razum nekaterih malenkosti spravile na

čisto ter se lahko smatra nagodbo med Avstrijo in Ogrsko za gotovo. Užitinski davki so urejeni, ravnotako tarifna vprašanja. Tudi zaradi zveze železnice na Nemško in v Dalmacijo so se referentje zedinili. Za ponedeljkovo konferenco so na dnevnem redu državnopravna vprašanja za samostojnost Ogrske.

Nova stranka na Ogrskem.

Budimpešta, 15. septembra. Zatrjuje se, da se mudita rumunska poslanca Vajda in dr. Popovics le zato na Dunaju, da pridobita posredovanje Avstrije, da bi ogrski škof izstopili iz koalicije ter bi se vsi nemadžarski elementi združili pod vodstvom poslanca Vajde. Tudi pri hrvaško-srbski koaliciji je Vajda že posredoval, naj bi se hrvaška delegacija v ogrskem državnem zboru pridružila narodnostni stranki.

Rusija za Macedonce

Sofija, 15. septembra. Včeraj so priredile macedonske dobrodelne družbe obhod po mestu z godbo in črnimi zastavami. Pred knežjo palačo in pred poslopjem, kjer so nastanjeni ruski generali, ki so prišli k odkritju spomenika carju osvoboditelju, so prirejali burne ovacije. Pred carjevim spomenikom so položili venec z napisom: Velikemu carju — osvoboditelju, ki je določil naravne meje bolgarski domovini, hvaležni macedonsko-drinopoljski beguni. — Posebno navdušene ovacije pa so se prirejele ruskemu velikemu knezu Vladimirju, ki je izročil za hvalalo ter naznanil, da sprejme macedonsko deputacijo in njeno spomenico.

Proti Grkom v Macedoniji.

Sofija, 15. septembra. Grški metropolit v Drami slovi za najhujšega podpihovalca. Turška vlada je patrijarha opetovano pozvala, naj metropolit pokliče iz Drame, toda patrijarh ni hotel o tem ničesar slišati. Sedaj sta načelnika policije in orožništva skupno obvestila metropolita, da mora v 20 urah zapustiti Dramo, sicer bo izgnan. Metropolit je odgovoril, da brez ukaza svojega patrijarha ne sme zapustiti svojih vernikov, tudi ako bi moral pretrpeti najhujša nasilstva. Nato je stotinja vojakov obkolila škofijsko palačo. Ko se je to razvedelo, zbralo se je več tisoč oseb, in položaj je grozil postati

LISTEK.

Nekaj besed o novodobnih popotnikih in izlet na Cetinje.

(Dalje.)

Ko je nastalo nekoliko ugodnejše vreme, sem šel pol ure daleč po glavni cesti, ki pelje na Rijeko, Danilovgrad in Podgorico, na razgledno točko Belveder. Profesor Sobajč me je napotil tja, da vidim velik del Črnogore, Skadarsko jezero in gore Prokletje. Dober razgled sem dobil na to sivo kamenito morje, iz katerega se dvigajo skalnati grebeni in vršaci. Le proti jugu pred Skadarskim jezerom sem opazil nekaj človeških bivališč, vse drugo se je kazalo sivo in grozno. Albansko gorovje Prokletje je domovina polusvobodnih katoliških plemen, katerim ljubko in lokavo namigavata Avstrija in Italija. Če se ne motim, bodo nekaj črnogorske in albanske gore torišče zvedavim turistom, kadar se jim zaide druge gore preveč obizivane po kulturi. Čeprav se zdi pokrajina pusta in prazna, sem vendar srečal na cesti dosti ljudi. Ženske in moški so se vračali s cetinjskega trga. Prašal sem neko žensko, ki sem jo srečal, pletoč no-govico, v spremstvu dveh brhkih de-

kov, kaj, odkod in kam. Čudno ponižno mi je odgovarjala in pri vsakem odgovoru se mi je globoko klanjala, v tem ko sta dečka dvigala čepice na glave. In tam sem srečal človeka, ki je poznal našo Ljubljano in Slovenijo. Lani je bil delal pri predoru na Hrušici. Začudila sva se ter poveselila najinemu znanstvu po zemlji in drug drugemu sva želela srečno pot.

V kavarnah Balkan in Kosovo — ne pričakujte velikomestnih kavarn, a v obeh se prodaja tudi vino po kozarcih — sem dobil deloma iz pogovorov, deloma iz črnogorskih listov nekaj vtiskov in pojmov o črnogorskih stvarih. Slišal sem razburljive besede o skupščini, čital sem učene članke o položaju.

Mogočnikom, ki drže niti državne uprave v svojih rokah, je začelo tudi na Cetinju presti. Čemerno lajajo po mestu, ker vidijo oblake nad seboj, ki prete s pogubo njihovem vplivu. Dipleme, ki so jih oni ali njih predniki dobili s svojo in sovražnikovo krvjo, so začele bledeti in drugi junaki prihajajo na površje, ki mahajo s svežo diplomato dela in znanja, mnogi pa tudi kar s puhlimi in praznimi gesli. Nova doba je nastopila ter je prinesla toliko hlepenja po trpki osveti in toliko čisto osebne mržnje, da takšne dobe misleč človek ne more biti vesel. Mogočniki ne marajo poznati paragrafa in birokratizma, pa se čudijo novim idejam, češ: Kam plovemo? Česa smo dočakali? Na dru-

gi strani so ljudje, ki sipljejo v družbo paragrafe, birokratizem, ustavo, svobodo tiska in zborovanja, vse naj bi šlo po novem, reforme po vseh straneh. To je omladina, koje očetje so v herojski dobi prelivali kri za kneza in domovino, pa za zasluge niso dobili drugega nego svoboden pristop h knezu in besedo, kjer zborujejo junaki. Pošiljali so svoje sinove v šole in v rokoletstvo ter jih poštno odredili, kolikor so mogli. In ti sinovi bi radi sedli k mizi. Samozavestni ljudje, ki se hočejo z delom žrtvovati za domovino, kakor so se njih očetje z glavo in krvjo. Tisti stari boji so davno prošli, nikoli ne bodo pozabljeni, a sedaj naj oni, ki hoče trdno stati, bije z nami današnji boj — pravijo. In boj velja monopolom in privilegijem vseh vrst. Z omladino je potegnilo mnogo takih, ki o novih dobrotah in svobodnih niti pojma nimajo. Naposled je knez ugodil večini in na dan sv. Nikolaja 1905. l. je dal ustavo, s katero je odrinil od sebe stare serdarje, seveda zelo nežno in rahlo ter poklical narod k sebi. Kakor patriarh je govoril knez narodu. »Iz svojega srca vam čitam veliko knjigo, ki je bila napisana v mojih mladih in bujnih letih, da jo pročitate narodu na jesen svojega življenja.« In v tisti veliki knjigi je bilo ono, o čemur je mislila omladina. Iz nje piše vladar narodu: »Pošljite sedaj iz vaše sredine, kar imate najodličnejšega, da narekujejo iz one knjige zakone za vas in sicer tako, kakor

vaše sree želi, tako kakor je v oni živni knjigi vašega gospodarja oddavna napisano. Odprta je ona knjiga, razprostrta je pred vami — po božji volji. Kar vam je nejasnega v njej, pojasni se vam. Kar se vam zdi, da na eni strani ni dobrega, prevrnite, na drugi najdite kaj dobrega. Polagoma, počasi, pa se navadite na to pisano knjigo.« In dalje piše črnogorski batjuška doslovno: »Do sad vaše dužnosti bile se zapisate u vašim srcima, čistoj svijesti i ničim ne iskvarjenj duši, a vaša prava i zasluge. Ja sam dijelio iz ove knjige. U nove knjige ispišite dužnosti iz vaših srca, a prava i zasluge iz Moga kao Vladarca i vašega kao podajnika. Ja vi evo dajem ključ tih novih knjiga, što se zakoni zovu, dajem vi Ustav. On vam ni jednu drugu knjigu otvoriti neće, koja se »zakon« ne zove; on vam čuva slobodu, tu najdragoceniju tekovinu vašu.«

Nikolo I. imenujejo genialnega človeka, ki daleč vidi. Njegove rod-binske zveze s tujimi vladarskimi hišami so porok, da Črnagora ne propade. Modro skrbi za svojo varnost in za bodočnost svoje rodovine in oboje bi rad spravil v sklad z zadovoljnostjo svojih »podajnikov«. Ali je res dal iz lastnega nagiba ustavo in je o njej sanjari že v mladih letih, kakor sam pravi? Verjetnejše je, da je bil prisiljen po razmerah in po duhu naše dobe in da je zavlil v pesniško besedo, kar mu je nerado šlo od srca. Ali ni morda podeljena ustava posle-

dica narodove nevolje, ki jo je stekel s tem, da je v finančnih stiskah prodal duhanski monopol društvu iz lastnega kraljevstva? Črnogorski listi o tem nič ne govoré, glasno pa narod. Ali ga niso morda preplašile delavske demonstracije, vršče se jeseni 1905. l. na Dunaju? Med njegovimi »podajniki« jih je mnogo, ki so prinesli z daljne tujine dobre in slabe nazore o državni upravi in o delokrogu vladarja. Ali mu ni v strahu zagovorilo srce še le tedaj, ko je videl, kako se ruski batjuška s svojo neomejeno močjo umika moči ruskega ljudstva? Cort znajeti! Hudi in skrbipolni dnovi so nastopili za vladarje. Pridejo časi, ko tudi batjuška ne bo drugega nego najvišji uradnik v državi, v svojih pravicah primerno njegove-mu razumu omejen. Ali bo zaradi tega boljše na svetu? Ali bodo dobrote tega sveta pravičnejše razdeljene? Ali bo sestav držav trdnjejši? Vsega tega sedaj še ne vemo. Neko sliko idealne državne uredbe vidimo pred seboj; zdi se nam dobra, a vselej je v dobrem skritu tudi zlo. Toliko je gotovo, da nikdar ne bomo živeli nemoteni v popolnem miru in blagostanju, ker kolektivne sebičnosti slojev nikdar ne moremo zatreti, kakor ne sebičnosti posameznega človeka. Pa človek hoče imeti svojo prosto voljo in da se ona uvažuje; v tem tiči kos njegove sreče. Na mestu ne more ostati noben narod, ker je živa masa; napredovanje mora priti. Tudi na Črnigori se je nekako pričelo.

zelo kritičen. Med tem je dobil metropolit brzojavko od patrijarha, naj odpotuje v Solun. Pred odhodom je imel metropolit v cerkvi pridigo, v kateri je pozival vernike, naj se ne ganejo s pota stroge zakonitosti. Vojaštvo je potem spremilo metropolita na kolodvor.

Carigrad, 15. septembra. Grška četa je napadla blizu Soluna opekarno, kjer dela nad sto Bolgarov. Grki so umorili 8 Bolgarov, med njimi dva 14letna dečka. Ostali delavci so zbežali v Solun. Oddelek turških vojakov, ki je nastanjen jedva pet minut od opekarnice, je prišel pol ure po odhodu grške čete.

Volitve v rusko dumo.

L'vov, 15. septembra. Včeraj so se pričele volitve tretje dume. Vsled novega volilnega zakona pri teh volitvah ne bo nikjer prodrla ljudska volja. Radikalni elementi so popolnoma potisnjeni v kot, pa tudi kmetje ne pridejo več do voljeve. Volilna agitacija je skrajno ovirana. Volilni oklici, seznamki kandidatov in govori niso dovoljeni. Posebno hud udarec je nova volilna instrukcija za kadete, ki niso legitimirani, a mestnim upravam je naročeno, da smejo glasovnice dajati le legaliziranim strankam. Glasovnice, ki jih niso izdale mestne uprave, niso veljavne. Vkljub vsemu temu terorizmu imajo opozicijske stranke trdno upanje na zmago.

Zopet mirovna konferenca.

London, 15. septembra. Pri mehiškani vladni so zborovali konvenciji vseh srednjeameriških republik ter so sklenili, da se skliče kmalu v Washington mirovna konferenca.

Punt v Maroku.

London, 15. septembra. Okolica Casablance je očistena puntarjev. Ko se je namreč razvedelo, da so Francozi razdajali Taddert, so se Arabci umaknili na tri milje nazaj do Sidi Brahima.

Pariz, 15. septembra. Francozke čete se pripravljajo z vso naglico, da nemudoma odrinejo iz Udje v notranje pokrajine Maroka ter razženejo zadnja taborišča puntarjev. Zapovedujoči general iz Alžira in divizijski poveljnik iz Orana sta se odpeljala v ta namen z avtomobilom v Udjo.

Madrid, 15. septembra. Španijo vodijo pri njeni maroški politiki sledeča načela: popolna izvršitev sklepov algejarske konference; utrditev avtoritete za sultana Abdula Azisa; izgoniti se vsemu, kar bi se lahko smatralo za izzivanje; organizacija vojaštva, da se more po potrebi že v 24 urah izkrcati v Maroku; nobena pogajanja ne z Mulejem Hafidom, ne z njegovimi odposlanci, a pravega sultana po potrebi podpirati materialno. — Glasilo španske vlade piše, da sta v Maroku dve različni akciji: akcija maščevanja, ki se tiče le Francije in akcija za ustanovitev policije, ki se tiče ednako Francije in Španije. Španija bo svoje posredovanje omejila edino na drugo točko.

Pariz, 15. septembra. Odkar je sultan Abdul Aziz odpotoval v Rabat, zahteva Mulej Hafid vedno odločneje, naj se mu izroči orožje in streljivo, ki je došlo za maroško vladno. Evropejci v Mazaganu so v hudih skrbih ter se boje splošnega klana, česar bi niti vojne ladje ne mogle preprečiti. Iz Casablance je prišlo mnogo oboroženih jezdecev, da se s silo polaste pošiljate.

V francosko mejno utrdbo Lola-Marnia so pripeljali uklenjena sedanja in prejšnjega kajda iz Udje, ker sta pri okoliških plemenih ščuvale proti Francozom.

Ustanovni občni zbor telovadnega društva „Sokol v Ljubljani I“ (za okraj Št. Peter Udmat).

Sokolska misel prodira v Ljubljani od dne do dne bolj in zlasti zadnji čas pridobiva novih pristašev in zastopnikov. Število izvršujočih članov se vedno množi, tako da se je spoznala potreba ustanovitve druge sokolske telovadno društvo v Ljubljani. Za to ustanovitev je sprožil misel brat Medić, član ljubljanskega Sokola. — Novemu društvu se je položil temelj na ustanovnem občnem zboru, ki se je vršil v salonu „Meščanske pivovarne“ na Sv. Petra cesti. Udeležba je bila velikanska. Prišli so na zborovanje med drugim tudi vrli telovadci iz Most, ki hodijo že 2 meseca telovaditi včasno telovadnico na I. mestni deški ljudski šoli.

Zborovanje je otvoril br. Medić, ki je najpristrajše pozdravil vse navzoče, pred vsem pa zastopnika „Slov. sokolske Zveze“ starosta brata dr. Ravniharja, načelnika brata dr. Murnika in tajnika brata Kajzelja. Predstavil je oblastvenega zastopnika mag. pristava g. Gutnika, imenoval

za zapisničarja brata Jerala, za overovatelja zapisnika pa br. Šmuc in Frana Mulačka. V nadaljnjem svojem govoru je govornik najprej navajal vzroke, zakaj se je ustanovilo in moralo ustanoviti novo telovadno društvo, ki ni nikakor konkurenca ljubljanskemu Sokolu, ampak hoče z njim samo uspešno tekmovali. Novo društvo ima lepo število članov telovadcev, med katere so pristopili tudi starejši gosposdji, kar govornik konstatira s posebnim zadovoljstvom. Pozival je vse brate telovadce k vztrajnemu delu, naj pridno obiskujejo telovadne ure, ker le od vztrajne telovadbe bodo imeli lep koristi. Končno se je zahvalil mestnemu magistratu, zlasti g. županu za blagovoljno prepuštev telovadnice kakor tudi šolskemu vodstvu.

Kot tajnik pripravljalnega odbora je poročal brat Počivalnik. Prvi sestanek je bil dne 30. maja. Takrat se je konstituiral pripravljalni odbor, ki je ukrenil vse potrebno, da se je čimprej pričelo s telovadbo in ki je v 8 sejah in mnogih manjših in večjih posvetovanjih in sestankih vodil vso stvar tako, da se je mogel končno sklicati ustanovni občni zbor. Vzorna pravila je preskrbela „Slov. Sok. Zveza“. Društvo šteje 82 članov po 28 telovadcev redno telovadi, po vsako telovadno uro. Telovadbo vodi brat Albin Kandare. Društvo je sklenilo, da kolekuje vse dopise z narodnim kolkom.

Nato je brat tajnik prebral vzorna pravila, ki so se v celoti sprejela nespremenjena. Po teh pravilih je namen društva, da povzdigne in okrepi telesne in naravne sile v slovenskem narodu. Tajnikovo poročilo je bilo odobreno.

Blagajnikovo poročilo je podal brat Medić. Dohodkov je bilo doslej 156 K 88 h, stroškov pa 36 K 40 h. Prebitka je torej 120 K 48 h. Tudi to poročilo se je brez ugovora odobrilo. Nato so se vršile volitve. Z vključkom so bili izvoljeni sledeči bratje, katerega vsakega izvolitev je bila sprejeta z gromovitim ploskanjem: za starosta brat dr. Fran Tomišek, za podstarosta prof. brat dr. Pestotnik, za načelnika br. Albin Kandare, za odbornike pa bratje Bizjak, Bricelj, Dimic, dr. Indra, Jerala, Kodelja, Medić, Počivalnik in Slapničar. Preglednika računov sta brata Carl Josip in Dragotin Šmuc, namestnik pa brat Lud. Dermelj.

Brat dr. Tomišek je nato kot izvoljeni starosta prevzel predsedniško mesto in predvsem poudarjal potrebo, da se je ustanovilo novo sokolsko društvo v Ljubljani, kar se je zgodilo v sporazumu s starim Sokolom ljubljanskim in s „Slov. Sokolsko Zvezo“. Veseli govornika, da je v novem društvu zbrane toliko upapolne mladine, ki najde torišče za svoje delovanje v sokolskem društvu. Izreka nado, da bo novi Sokol deloval v prospeh sokolske ideje, bele Ljubljane in slovenske domovine. Pozdravlja brata dr. Murnika kot starosta ljubljanskega Sokola in želi, da bi se oba Sokola podpirala drug drugega. Istotako pozdravlja brata dr. Ravniharja kot starosta „Slov. Sok. Zveze“.

Pri raznoterostih je prezel prvi besedo starosta ljubljanskega Sokola brat dr. Viktor Murnik, ki je dejal, da bi bilo v Ljubljani treba ne samo drugega, temveč še tretjega sokolskega društva. Eksistenčne pravice novim društvom pa ni morda iskati v tem, da se je sokolski oče, ljubljanski Sokol, morebiti že tako silno postaral, da bi mu bilo pod vsako ramo treba bergel v obliki novega sokolskega društva. Ljubljanski Sokol je po letih sicer star, po svojih težnjah in po svojem delu pa še vedno mlad in svež, poln moči in življenja. Ni podpore potreben po drugih sokolskih društvih, temveč premnogokrat še vedno sam podpira mlajša sokolska društva. Pravice za obstoj novih sokolskih društev v Ljubljani je marveč iskati v univerzalnosti sokolske stvari same, v univerzalnosti, kakor je izražena v Tyrševih besedah: „Pri nas ne more ogromen del ostati samo gledajoče občinstvo, mi nismo za to, da bi nas drugi samo gledali in našim težnjam samo prirejali, temveč tu mora sčasoma vse občinstvo ne izginiti, ampak po vrsti tudi stopiti na telovadišče in se na njem vaditi gotova leta.“ In ljubljanski Sokol je že dosegel toliko, da mnogi in mnogi nočejo biti več samo gledajoče občinstvo, temveč se hočejo tudi sami krepko poskusiti na sokolskem torišču. Naravno pa je, da je mnogim telovadnic v „Narodnem domu“ toliko oddaljena, da jim je redna, vsakdanja pot vanjo zelo težka ali celo nemogoča; če bi hotel tudi njim ljubljanski Sokol omogočiti udeležbo pri telovadbi, bi moral sam misliti na osnovo podružnih telovadnic. Ako mu nova društva odvažajo to delo, je to samo pametno delodelje, ki gotovo obrodi dober

sad in uspeh in pripromore h kar najizdatnejšemu razširjenju sokolske stvari v središču Slovenije, beli Ljubljani. Prvemu Sokolu, ki se je v Ljubljani postavil ob bok očetu slovenskih sokolskih društev, prinaša starosta njegov sokolski pozdrav ter mu kljuje: „Krepko na delo! Na zdar!“

Kot zastopnik „Slov. Sok. Zveze“ je najtoplejše pozdravil novega Sokola brat dr. Ravnihar, ki je govoril o potrebi njegove ustanovitve ter o pomenu in cilju sokolske misli.

Brat Govekar je pozdravil v imenu novih članov brata Medica, ki je prvi sprožil misel ustanovitve novega Sokola. Zahvali se mu, da je pridobil društvu toliko članov.

Brat dr. Tomišek je izrekel zahvalo pripravljalnemu odboru za njegov uspešen trud in ker se nihe več ne oglašajo k besedi, zaključil ob splošnem navdušenju zborovanje pozivljajoč člane, naj bodo služni in naj delujejo v prospeh društva.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 16. septembra.

Tržaška »Edinost« je pač nepoboljšljiva. Če le more se vsede kankemu ljubljanskemu dijaku na litanice, ter spusti kak balonček v krasno ozračje! Da bi se brigala za kake informacije, to ji ne pride na misel. Zategadelj je najslabše informiran list celega sveta! Sedaj piše o deželni odbor kranjskem, kakor da bi nalašč ne hotel izplačati podpore »Dramatičnemu društvu«. Pisari, ja se je sam grof Barbo izrazil, da ni postavnega vzroka, da bi se omenjena podpora ne izplačala. Kdor kaj takega zapiše, mora vendar že sam: »b sebi vtisk imeti, da zapisano ne more biti resnično! Dalje kvasi, da je deželni odbor drugim društvom dovoljeno podporo izplačal, da jo je na primer izplačal »Filharmoničnemu društvu« in še nekim društvom. Vse je neresnica; samo »Glasbeni Matič« je bila podpora izplačana, pa ne v sled sklepa deželnega odbora, nego vsled nakazila deželnega glavarja, katerega je odbornik tega društva v naglici in takoj po dotični seji deželnega zbora pregovoril, da mu je vidiral pobotnico. Deželni odbor pa se je kausakventno držal načela, da se v zadnjem zasedanju dovoljene podpore, ki znašajo skupaj 350.000 K, ne izplačajo, dokler deželni zbor ni dovolil primernega pokritja. Veliki financirji, ki se zbirajo okrog »Edinosti«, naj nam vendar povejo, kako naj je deželni odbor postal v no drugake postopati mogel? Leta in leta vlada že obstrukcija v deželnem zboru, in deželni odbor napenja vse moči, da se z deželno administracijo preberači od leta do leta. Kje naj iz praznega žepa potegne kar 350.000 K? Tržaška gospoda bo pač hitro odgovorili: Džgove napravljate. A deželni odbor ni ma pravice, deželo obremeniti z najmanjšim dolgom. Kaj bode prihodnja deželnozborna klerikalna večina glede »Dramatičnega društva« sklenila, to vemo vsi. Morda sploh prekliče vse v zadnjem zasedanju dovoljene podpore? Kdo ve, pri ti večini bo vse mogoče. In potem pa naj deželni odborniki iz svojega plačujoč, kar so izdali, ne da bi bili imeli dovoljeno pokritje. Deželni odbornik je za svoje sklepe tudi s svojim premoženjem odgovoren, kar menda gospodje v Trstu ne vedo! Prazen bokal ima vsikdar bobneč glas, in slovenske glane kranjskega deželnega odbora ne bo glava bolela in naj ta glas še tako močno doni iz »Edinosti! Iz prazne vreče se nihče ni vzel 350.000 K in tudi deželni odbor v Ljubljani jih ne more! Vzlic temu pa bode »Edinost« pri svojih škarijah ostala, kakor znana stara devica, ki se je v volji potapljala. Naturam si ex pellas furca, tamen usque recurret!

Občinski svet ljubljanski ima v torek, dne 17. t. m. ob 6. uri zvečer redno sejo. Na dnevnem redu javne seje so: Naznanila predsedstva in poročila: o podelitvi Matija Debeljakove ustanove za dijake; o imenovanju zastopnika mestne občine v nadzorovalni tehnični komite za osuševanje barja; o računskem sklepu in bilanci mestnega loterijskega posojila ter o računskem sklepu in bilanci amortizacijskega zaklada tega posojila za leto 1906; o prošnji avstrijskega društva inženirjev in arhitektov na Dunaju za subvencijo; o magistratovem dopisu glede dovolitve nagrad nekaterim mestnim uslužbencem za uspešno izvršeno revizijo psov v mestnem okrožju leta 1906; o prošnji začasnega magistratnega sluga Tom. Iglica za prispevek k stroškom za popravne njegovega koleasa; o prošnji magistratnega sluga Ant. Bizjaka za prispevek za nakup novega koleasa; o prošnji zadrage izvoščkov za ureditev tarifa; o delovanju gasilnega in reševalnega društva v II. četrtletju 1907; o računih o porabi dotacije na različnih šolah in o dovolitvi potnih stroškov k učiteljski konferenci; o dovolitvi kredita za pokritje stroškov in za vzdrževanje I. razreda de-

kliškega liceja v dobi od 1. oktobra do konca letošnjega leta; o računskem sklepu mestnega vodovoda za leto 1906; o računskem sklepu mestne kladnice za leto 1906. Na dnevnem redu tajne seje so: Predsedstvena naznanila in poročila o prošnjah dveh policijskih uslužbencev za bolniško podporo ter o prošnji nekega uslužbenca za nagrado.

K sokolski slavnosti v Ribnici se nam dodatno še poroča: Na predvečer slavnosti je napravil pevski klub pod vodstvom g. učitelja Zupančiča podoknico kumici gospe dr. Schifferjevi. Pri razvrtju zastave je darovala »Sokolu« dragocen trak kumica, drugi trak pa ribniško narodno ženstvo, ki sta ga pripeli na zastavo gđe. Ela Arkova in Erna Murglova. Spominske žeblje v zastavo so zabili: kumica, ribniško narodno ženstvo, žensko telovadno društvo v Bistriči na Moravskem in v Ljubljani, Ciril-Metodova podružnica v Ribnici, Slovenska sokolska zveza, sokolska društva Voloska-Opatija, Ljubljana, Trst, Kranj, Tržič, Kamnik, Šiška, Domžale, Krško, Novo mesto in Metlika, Citalnica in županstvo v Ribnici, županstva: Dolenja vas, Jurjevica in Loški potok, gasilna društva: Dolenja vas, Sodražica in Ribnica, akad. društvo »Sava« na Dunaju, akad. fer. društvo »Sava« v Ljubljani, starosta in načelnik »Ribniškega Sokola«. Poleg gasilnega društva v Dolenji vasi sta se udeležili slavnosti tudi gasilni društvi iz Sodražice in Loškega potoka. Pri banketu so govorili razen že navedenih zastopnikov še: podstarosta opatijskega »Sokola« Sever, Čehinja gđe. Fišova, načelnica iz Ljubljane gđe. Kajzeljeva in načelnik »Ribniškega Sokola« Juvane. Na slavnosti je bilo navzočih okoli 3000 ljudstva in okoli 200 Sokolov; proste vae je izvajalo 72 telovadcev. Brzojavne pozdrave so poslali: dr. poslanec Ivan Hribar, Kozina iz Brezna, Smertnik iz Celja, Marčič iz Trsta, teh. Lušin iz Kopra, tržaški Sokoli, pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«, žensko telovadno društvo v Bistriči na Moravskem ter sokolska društva v Bistriči, Voloski, Jesenice, Idrija, Metlika, Celje in Ljutomer.

Župan postojnski g. Gregor Pikel je naznanil občinskemu svetovstvu svoj odstop. O tem piše »Notranjec«: Da je to storil, so krive neznosne in neumestne pretiranosti, katerim je bil dan na dan izpostavljen iz strani onega »plemenitega« mladčenja, ki zadnji čas, v svesti si svoje velike moči, z vso svojo silo nateguje vajeti osirotelega okrajnega glavarstva postojnskega. Je pač lepo, ako pride kdo po božji milosti v tako zgodnji mladosti do take moči. Marsikomu neljubih nasprotnikov se lahko da krepke udarec z uradnim bičem, ako se nudi za to najmanjša prilika. Hvala Bogu, da ne živimo več v dobi absolutizma, sicer bi se nam jako slabo godilo. Obžalovati je le, da je v tako resnih časih mogoče, da dobe v svoje roke bič in uradne vajeti ljudje, ki nimajo dovolj razuma za potrebe ljudstva. Koliko krivice in šikan mora marsikdo trpeti in koliko nepotrebnega razburjenja se v okraju povzroči, ako ni na čelu okrajna moža, ki bi razumel družiti potrebno strogost s pravičnim, modrim in previdnim postopanjem. Prav lahko nastanejo take neznosne razmere, kakršne vidimo sedaj pri okrajnem glavarstvu v Postojni. Okrajni glavar postojnski, g. Lapajne, je prosil te dni pri vladni za svoje umirovljenje in najmanjšega dvoma ni, da se njegovi »prošnji« ugodijo. Jeli to posledica ravnokar omenjenih neznosnih razmer, ali pa so morda take razmere nastale vsled njegove krivde, to ve on najbolje. Neznosne razmere so pa dovedle tudi občinsko svetovstvo, da je v svoji zadnji seji sklenilo slediti koraku svojega župana, ako vlada ne napravi reda in ne odstrani sedanjih prenapetih razmer pri okrajnem glavarstvu v Postojni.

»Neprava humaniteta«. Pod tem naslovom prinaša zadnja »Marburger Zeitung« strupen članek, v katerem pripoveduje po stari navadi nemških Slovencev in Slovencem sovražnih listov, da so Slovenci sami ubijali in pretepači. Le kjer je nemška kultura obizlala Slovence, tam da so pošteni in dostojni ljudje. Končno pa pravi člankar, da se slovenskim kaznjencem vse predobro godi po kaznilnicah in da mnog izmed teh lopovov samo zato izvrši kako hudo delstvo, da pride v kaznilnico, kjer mu ne manjka nič drugega kot njegove Mike. Za slovenske kaznjence bi se morali predpisi splošno poostriiti in jih zapreti mesto na mesec, na leta ali celo do smrti. — Tako imenovani nemški list. Mi pa pribijemo, kar smo že tolikrat povedali: Koder so Slovenci plemenitost, tam je tudi največ zločinov. Najlepši dokaz za to je ravno mariborska okolica, kjer cvete najhujše nemškustarstvo in kjer so po poročilih »Marburger Ztg.« zločini, predvsem pa uboji in

tatvine na dnevnem redu. Slovenci so sami na sebi tako mirni ljudje, da so premirni! Le kjer cvete klerikalna strast, tam je nekoliko slabše. Trditelj omenjenega nemškega lista, da se je sirovost v slovenskem narodu povečala po doseljenih Hrvatih in Srbi. Je infamija prve vrste, kakor je obiskurna laž, da nemška kazenska sodišča ne bi imela ničesar opraviti, če bi ne bilo v njih okrajih Slovencev! O »silovitosti« na »mirnem nemškem narodu« od strani Slovencev, naj pa vsenemški list molči, ko vemo vsi, da so vse te silovitosti od konca do kraja izmišljene in da so uprav Nemci v svojih napadih proti nemcem tako sirovi, da se morajo afriški divjaki skriti pred njimi. Za nemške lopove zahtevajte otrešljive kazni in manj udobnosti po kaznilnicah in poboljševalnicah, katere zadnje ravno pri nas napolnjujejo večinoma sinovi nemškega Edela in Herrenvolka.

Med izobraženimi katoličani. Klerikaleci v Mengšu dvigajo zadnji čas kaj ponosno svoje glave. Kupili so nekdanjo Ladstätterjevo tovarno sredi trga ter jo prenapredili v »Društveni dom«. V nedeljo (8. t. m.) so obhajali desetletnico »Izobraževalnega društva« obenem z blagoslovitvijo »Doma«. Popoldne je bila na vrtu »Doma« veselica, katere so se udeležili poleg Iv. Ev. Kreka in kamniškega dekana Lavrenčiča še razni drugi popi »minorum gentium«. Naš prijatelj, ki si je šel v družbi svojega tovariša iz radovednosti ogledat ono vrtno veselico, nam je pa pravil, kako so ju katoliški »izobraženi« backi sprejeli. Komaj sta se vsedla k mizi, že sta začela iz bližine pozdrav, kakršnega se nista nadejala. Mlad kmečki fant, član »izobraževalnega« društva, je naperil na nju kopo psov, kakršne so v rabi kvečjemu med najslabšimi barabami. »Prokl... k... kaj pa ta tukaj dela, takim bomo že mi danes pokazali« in več enakega jima je priletelo na ušesa. Nekaj devic in devičarjev je tudi hotelo domov, ko se je jelo mračiti, a navzoče duhovne posode so jih animirale, naj še ostanejo z besedami: »Ljube duše, kam boste zdaj hodile, ostanite se tukaj, zdaj bo še najbolj lustno!« Ko sta se zgoraj navedena že naveličala zabavljanja, sta plačala in odšla proti domu. A tolpa onih »izobraženih katoličanov« ju je spremljala izven ozidja Mengša, na polje pa si za njima ni upala, boječ se menda njunih krepkih pesti! Tako je izobraženstvo te katoliške svojati!

Šulferajnska šola za Novi Udmat. Zeleno jamo, Selo in Moste? Nekaj nezasišane se nam je sprostilo danes: nemški šulferajn namerava ustanoviti svojo šolo za Novi Udmat, Zeleno jamo, Selo in Moste. Vzrok temu je, ker je nova slovenska šola za imenovane kraje predaleč na polju pri novem ljubljanskem pokopališču in ker je mnogo staršev izjavilo, da ne bodo pošiljali svojih otrok v to preoddaljeno šolo. Nemški šulferajn, ki povsod steza svoje krepke po slovenskih otrocih, je poslal te dni profesorja Binderja v imenovane vasi, kjer je ta lovil slovenske otroke za šulferajnsko šolo in baje našel na mnogih krajih odprta ušesa, tako da je nato za šulferajnsk jama merodajne k varnost, ki v resnici proti slovenskim otrokom v Novem Udmatu, Zelenu jami, Selo in Mostah Nova slovenska šola je res tako oddaljena od omenjenih vasi, da je otroci po zimi sploh ne morejo obiskovati in da je bil lansko zimo, kakor se nam sporoča, samo tri dni pouk. Šulferajn bo po vseh okoliščinah soditi našel ugodna tla za svoje ponemčevalne namene in to v neposredni bližini Ljubljane! Storit se mora takoj vse potrebno, da se ta šulferajnov namen ne uresniči in da naši slovenski otroci ne bodo vsesavali v se nemškega duha!

Germanizacija I. državne gimnazije. Najnovejši napad na I. gimnazijo je popolnoma tako urejen, da se ubije s tem udarcem dve muhi naenkrat. Če si mogoče na Kranjskem niso na jasnem glede dalekosežnosti nameravane preustrojitve tega zavoda, naj se le malce informirajo pri Stajerjih o samostojnih nem. slov. gimn. razredih v Celju, ki bolehajo na isti ureditvi. Naslov »samostojni« jim je samo v zasmeh, kajti ti štirje nižji razredi imajo sicer svojega didaktično-pedagoškega vodjo, v upravnih stvareh pa je ravnatelj nemške gimnazije tudi ravnatelj slovenske gimnazije. Vendar pa je nemški ravnatelj prva inštanca tega zavoda, ki ima v vsakem tudi v pedagogičnem oziru zadnjo besedo, če le mogoče v škodo gimnazije, kar se je pri mnogih prilikah pokazalo. Slovenski profesorji na zavodu pa imajo dva predstojnika, pedagogičnega vodjo in nemškega ravnatelja, ki ima vendar najvažnejše stvari v svojem delokrogu. Profesorji

se morajo v vsaki osebnosti zadevi obračati na ravnatelja in so primorani letati k njemu ali so pa citirani. Pri tajni kvalifikaciji ima tudi on svojo rubriko za slovenske profesorje. Mesta razpisuje on in pri nameščenju suplentov ima on glavno besedo. V vsaki denarni zadevi, če se gre za par vinarjev, se mora obračati zavod na njega, ker ima on denarno kaso. Vsaka vloga, protokol itd. gre skoz njegovo roko. Vmešava se celo tudi v čisto pedagoške zadeve, ker ima zaslonbo od zgoraj. Pedagogični vodja v takem razmerju ne more shajati na noben način, kar se je pokazalo do sedaj še vedno, tako da je prava muka voditi zavod. Nemški ravnatelj se smatra sam kot nekaka višja oblast tega zavoda. Iz teh in še drugih vzrokov je jasno, da se Slovenci trudijo na vse načine, da bi rešili zavod iz tega skoraj neznesnega položaja. In to, kar je na štajerskem nevzdržljivo, se naj uvede na Kranjskem? To je prvi uspeh, ki se ga doseže s tem, da se spravi slovenski del zavoda v podrejenost nemškega, namesto narobe. Drugič pa dobi Kranjska naenkrat dve popolni nemški gimnaziji, med tem ko je do sedaj imela samo eno niti v Kočevju. S tem dobi dežela kakih 15 novih nemških profesorjev in Slovenci so pa izpodrinjeni. To nam prinaša vlada v novem parlamentu, od katerega se je pričakovalo rešitve. Ta Beckova vlada, ki nam še ni trohice dala tega, kar bi bila prva njena dolžnost storiti, nas hoče oropati na tako drzen način. Ne samo, da ima popolnoma gluha ušesa za naše šolske zahteve na Štajerskem Goriškem in drugje, steguje svoje gladne nemške roke tudi na Kranjsko. Boj takšni vladi, neobziren boj vladi, ki hoče v središču Slovenije začetni germanizovati. Jugoslovani vsi na krov proti njej, drugače dobi skomino po večjem plenu!

— „Slovenec“ vtika svoj umazani nos v vse, kar ga čisto nič ne briga. V četrtek se je skopal na veteransko in podporno društvo v Mostah, da je nemškotarsko ter napada pri tem razne osebe. Člani tega društva so sami Slovenci, ki ne bodo hodili v „Slovenec“ uredništvo po potrjenje, da so Slovenci. Med drugim se je „Slovenec“ obregnil ob čevljarkega mojstra g. Goršiča, ki še pri tem društvu ni ne, ampak pri onem na Ježici. Gosp. Goršič je „Slovenec“ v želodcu že precej časa in skofov list mu očita reči, ki ali niso res ali so pa tako lopovski zavite, kot zna zaviti le „Slovenec“. Seveda se g. Goršič za take izbruhe onemoglo jeze in sovraštva prav nič ne briga, samo to ga zanima, komu je tako pri srcu, da bi si enkrat ogledal tisto figuro.

— Šolske vesti. Absolvirani učiteljski kandidat g. Rafael Ogrin je imenovan za provizoričnega učitelja v St. Vidu nad Ljubljano, absolvirani učiteljski kandidat g. Tit Grčar pa za provizoričnega učitelja in vodjo na Sveti Gori. Bivša suplentinja na deški šoli v Kamniku gđ. Angelika Jakulin je imenovana za provizoričnega učiteljico v Mirni peči, za Sordražico je pa imenovana za provizoričnega učiteljico absolvirana učiteljska kandidatinja gđ. Stefanija Tomšič.

Iz gledališke pisarne. Slike članov slovenskega gledališča so razstavljene od danes dalje v Hribarjevi knjigarni v Selenburgovih ulicah, v „Narodni knjigarni“ na Jurčičevem trgu in Schwentnerjevi knjigarni v Prešernovih ulicah.

Družba sv. Cirila in Metoda je sklenila, da proda svojo zalogo knjig, ki obsega sledeče: „Knjižnica za mladino“, 40 h; „Rudolf Habsburški“, 40 h; „Igre in pesmi za mladino“, 1 K 60 h; „Franc Jožef I“, 30 h; „Baron Čehovin“, 30 h; „Val. Vodnika pesmi“, 30 h; „Mat. Ravnika“, 20 h; „Ljubzen do mamice“, vezano 70 h, nevezano 50 h; „Junaki“, vezano 70 h, nevezano 60 h; „Mučenci“, 90 h; „Naš cesar“, 30 h; „Cerkve in zvonovi v dekanatu Kranj“, (knjiga zgodovinske vsebine, zanimiva zlasti za Gorenjsko), 1 K. Vse te knjige ima g. Bonač v Ljubljani, kamor naj se blagovolijo cenjeni naročniki obrniti. Pisarna družbe sv. Cirila in Metoda pa ima precejšnjo zalogo dr. Vošnjakovih dramatičnih del in sicer: „Lepa Vida“, drama v petih dejanjih in „Doktor Dragan“, drama v petih dejanjih. Igrati sta primerni za vsako knjižnico — cena 60 h.

Družba sv. Cirila in Metoda je izdala umetniško izdelane vsprejemnice za vse redne svoje člane in podpornike. Storila je to radi tega, da se članom preskrbi lep videz znak članstva pri naši družbi. Te vsprejemnice z umetniško sliko sv. Cirila in Metoda je mogoče tudi v okvir dati. Na vsprejemnici je natiskan tudi izvešček družbenih pravil. Podružnice naj bi naročile večje število teh vsprejemnic, s katerimi naj bi

privezali tesneje člane naši družbi. Vsak, ki prejme to vsprejemnico, naj bi plačal vsaj 20 h, — seveda bi bil višji znesek družbi še bolj všeč.

Družbe sv. Cirila in Metoda kolektor je že v tisku in inseratni del bo zaključil svoje nabiralno delovanje s 1. oktobrom. Slovenske tiskovne naj upoštevajo, da je ta kolektor najbolj razširjen in ga je najti v vsaki narodni hiši. Cene inseratov so odmerjene jako zmerno, vsled tega pričakujemo, da se bodo solidne narodne tiskovne prijave na vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Redka slavnost pri ljubljanskem orožništvu. Včeraj dopoldne se je vršila na vrtu tukajšnjega orožniškega poveljstva nenavadna slavnost, kakršne še ni bilo na Kranjskem. Stražmešter Friderik Praprotnik je bil odlikovan z zlatim zasluznim križcem. Sredi dvorišča je bila postavljena lična zelena utica. K slavnosti so se zbrali vsi orožniki iz Ljubljane in bližnjih postaj s častniki vred ter več sorodnikov in prijateljev odlikovancev. S poslopja sta plapolali dve cesarski zastavi. Polkovnik pl. Rüdinger je imel ganljiv patrijiččen govor, v katerem je slavil zasluge odlikovancev ter ga stavil vsemu moštvu za zgled, zakaj odlikovane službi že 37 let v težavnem poklicu ter je vzgojil kot inštrukcijski stražmešter vso orožniško generacijo na Kranjskem. Za zaslugo je dobil še poprej srebrni križec s krono, sedaj pa najvišje odlikovanje, ki ga more dobiti podčastnik v mirnih časih. V imenu deželne vlade je čestital odlikovancu vladni svetnik marki Gozani, nakar se je slavljeneec gnujen zahvalil. Pretresljiv prizor je bil, ko je nato prevzel sin odlikovancev, poročnik 87. polka, poveljstvo nad orožniškim oddelkom ter defiliraj z njim mimo slavljenca očeta.

Sokol za trnovski okraj v Ljubljani. Le malo časa je, kar drluje „Politično in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo“, pa se že povsod vidi, kako se lepo razvija socialno življenje in kako se izpolnjuje narodna organizacija. Najveselejša prikazen pa je, da se je mladi naraščaj pridobil za sokolsko idejo in da se v kratkem osnuje „Sokol“ v Trnovem. V Trnovem je zadostno število vrlih mladeničev, kateri bi bili za slovensko sokolstvo izgubljeni, ako bi ne imeli svojega ognjišča v Trnovem. Potrebno je torej, da se ti sorodni elementi združijo v sokolsko kolo in na ta način izobrazijo za narodne boritelje. Pozdravljamo torej najsrčneje bodoče trnovske Sokole. Sestavljen je odsek (Trstenjak, Koojan in Jevšček), ki vodi potrebne priprave.

Včerajšnja veselica ljubljanskega Zvona na Drenikovem vrhu je privabila silno občinstva na veselični prostor, kjer se je razvila zabava najpristnejše in najneprisilnejše vrste. Petje, godba, prosti ples in živ srečolov — vse je bilo sprejeto z navdušenostjo. „Ljubljanski Zvon“ pridobiva vedno novih simpatij med občinstvom, zato je pa tudi dolžnost, da ga podpirajo vsi narodno-napredni krogi, saj je tudi društvo narodno-napredno in zasluži najobilnejše podpore.

„Radogoj“ je podaril g. ing. chem. Jakob Turk 40 K. Odbor beleži ta dar, ki je došel društvu v stiski s posebno hvaležnostjo. Vivant sequentes!

V telovadbi se poučujejo učenci in dijaki v „Narodnem domu“. Obisk telovadbe je po c. kr. deželnem šolskem svetu dovoljen. Dijakom je naznaniti pristop šolskemu vodstvu. Priglašajo se ob torkih in četrčkih od 5. do 6. v „Narodnem domu“ v telovadnici.

Poročilo o ustanovnem obnem zboru društva notarskih kandidatov prinesemo zaradi pomanjkanja prostora jutri.

Društvo „Deželna skupina Kranjsko-Primorsko osrednjega društva c. kr. postarjev in poštinih odpraviteljev obostara spola“ se je ustanovilo. Sedež ima, kjer prebiva vsakokratni predsednik, ki mora biti na Kranjskem.

Prvi ženski pazniki v tukajšnji c. kr. jetnišnici. Danes sta nastopili prvi dve pomožni paznici svoje nelahko službo v ženskem oddelku tukajšnje c. kr. jetnišnice. V sedanjem časasnem svojstvu imata dnevno 2 K 40 v — sta torej popolnoma enaki časasnim moškim stanovskim tovarišem, čez leto dni zadovoljive službe pa bosta stalno nastavljeni. Ženska emancipacija je s tem storila zopet korak naprej.

Umrl je v soboto in bil včeraj pokopan znani restavrtar g. Ludovik Fantini.

Poroča. V soboto se je poročil inženier gosp. Fran Palese plem. Gretlaberg z gđ. Erno Hammerschmidtovo, hčerko gosp. Ernesta Hammerschmidta v Ljubljani.

Iz učiteljskih krogov novo-meškega okraja piše „Slovenec“ z dne 14. t. m. ter se jezi, da so bile

oddane učiteljske službe v Prečni, Valtvasi in v Stopižah. Vprašamo pa, kako to, da se „Slovenec“ ravno za ta službena mesta tako zavzema, medtem ko je trdovratno zolčal o oddajanju učiteljskih služb v drugih krajih? Radovednež.

Klerikalne slavnosti in gasilci. V drugič se imamo pečati z gasilci, ki nastopajo pri klerikalnih zaštafah. Za jeseniškimi pride mošenjsko gasilno društvo, ki je nastopilo na Brezjah in pa mengiško, ki je tudi nastopilo pri neki klerikalni predstavi. Veseli nas, da spoznamo te ljudi, kajti drugam tako ne spadajo kakor h klerikalcem ter tej stranki iz srca privoščimo ta društva, kajti gliha zmeraj skup striha. Velja pa o teh društvih ravno isto, kar o jeseniškem: ako od teh dobi katero društvo vabilo za slavnost, v koš z njim.

Napredni gasilci. Umrl je v Škofji Loki c. kr. avskultant g. Peter Levičnik. Pogreb danes.

Podružnica slov. planinskega društva v Kamniku naznanja, da se bode kamniška koč na Sedlu zatorila dne 18. septembra t. l., kar naj hribolazci vzamejo v vednost.

Podružnica sv. Cirila in Metoda v Litiji napravi svoj izlet v prijazno vas Hotič nepreklicno dne 22. septembra in to ob vsakem vremenu. Veselica se prične ob 3. uri popoldne. Podružnica je odgovila svoj izlet, ker je bralno društvo 8. t. m. priredilo zabavni sestanek in požarna bramba napravila 15. t. m. svojo tombolo. Glede na to pričakuje podružnica sedaj, da se njenega izleta udeležijo čimveč družbenih prijateljev iz Litije in okolice. Vrli Hotičani se veselo podružničnega izleta in bode po svojih močeh vse storili, da bodo izletniki med njimi preživeli nekaj veselih ur. Tudi iz Vač, Kresnic in Dolskega se pričakuje večja udeležba. Za dobro pijačo in postrežbo bo skrbel narodni gostilničar g. Hadnik. Prijatelji Ciril-Metodove družbe, na delo med narod!

Legar v občini Banjaloka ob Kolpi se je pojavil že v zgodnji pomladi in se od tedaj razširja vedno bolj. Bolniki niso izolirani. Kjer je bila prej bolna ena žena, so zdaj tudi njen mož, dekla in sosed. Ljudje nič ne vedo, kako se naj ravna in varujejo pred legarjem. Naravno je torej, da se bolezen širi. Občina kliče merodajne oblasti na pomoč!

Iz Krškega se nam piše: Preteklo nedeljo je imela tukajšnja meščanska garda neki jubilej, katerega je na zelo slovesen način slavila. Sodelovala je tudi tukajšnja požarna bramba, ki se pod poveljstvom g. Z. jako lepo razvija. Toda slovenskega poveljnega jezika še nima. Ali bi ne bilo možno doseči, da bi se odpravil nemški poveljni jezik, kar je vendar za Krško sramotno. Saj nismo v „rajhu“ ali pa v kakšni nemški naselbini. Pri zadnji sokolski veselici je požarna bramba sodelovala, kar je jako hvalevredno ali vendar toliko časa, dokler ne bo slovenskega poveljnega jezika, se naj vsako narodno društvo, posebno pa tako, kakor je „Sokol“, zahvali za sodelovanje takega društva, ki nima še toliko zavvednosti, da bi v slovenskem mestu imelo slovenski poveljni jezik. Tudi tukaj naj velja rek: „Biti slovenske krvi, bode Slovenec ponos.“ — r.

Na adreso Južne železnice. Iz Postojne se nam piše: Kakor nam znano, zapovedano je žel. sprevodnikom osebnih vlakov imena na Slovenskem ležečih postaj klicati razun v nemškem tudi v slovenskem jeziku. Za Postojno, katere je „menda“ tudi na slovenskih tleh, pa „menda“ ne velja ta zapoved. Tako na primer sta dne 13. t. m., ko je privozi brzovlak št. 6 v Postojno, izstopivša dva sprevodnika hreščala po parkrat „Adelsberg, eine Minute“. — Če se trdovrtni nemški uslužbenci ne morejo navaditi slovenščine, naj se pri slovenskem vozečih vlakih nastavi domačini, to je Slovenci, kateri je itak vsak zmožen blažene nemščine in drugih jezikov. S tem bi ne imel slavni Südbahn nobene škode, nam bi se ustreglo in domačini bi prišli do kruha. Sk.

Iz Nabrežine se nam piše: Dogodki na Proseku dali so mi povod, da sem vzel i jaz v roke tu sploh neznanega „Slovenca“ od ponedeljka, seveda največ iz radovednosti, kako da bode on vse dogodke na Proseku zavlil. Seveda „Slovenec“ si misli: tisti, ki so bili na Proseku, me sploh ne beró, a naše dobro verno ljudstvo pa se pusti farbat, kolikor hočemo. In tako je tudi ves dopis tako sestavljen, kakor da je „Ljubljana“ triumfirala na Proseku s svojim petjem, ter vsa druga pevska društva v nič dela. „Lastna hvala, cena mala“. Oko se mi je zaustavilo pri „nahujskani Nabrežini“. Ali misli morda g. Štefe, da se pustijo Nabrežinci hujskati, kakor udje kakega katoliškega izobraževalnega društva? Samo to mu povemo, da, če bi naše ljudstvo ve-

delo, da je med pevci „Ljubljane“ tudi oni Štefe, ki je v svojem listu že tolikokrat in tako grdo napadal naše dične poslane, godilo bi se mu gotovo drugače, kakor se mu je v Ljubljani pred škofijo; a treznosti in narodnemu ponosu našega kraškega ljudstva se mu je zahvaliti, da mu danes ni treba iskati čudežnega ozdravljenja na Brezjah. „Nahujskana Nabrežina“ ogorčena je bila največ nad tem, ker se je neposredno pred njenim nastopom vrnilo brezdomovinsko „Ljubljano“. Zakaj li ne pred ali po programu? Zakaj? Smo radovedni, zato prosimo pojasnila. Končno bodi še omenjeno, da nismo bili „Nabrežinci“ od nikogar nahujskani, najmanj pa od kakega „tržaškega kavarniškega omizja“, ker tega omizja, da siračno bližje Trstu kot „Ljubljana“, mi sploh ne poznamo. Da, da, pri Vas se šele dani, a pri nas je že beli dan, in razložujemo naše od tujeja. — d —

Umrl je v Trstu v starosti 62 let dr. Simon Pertot, zdravnik in odličen narodnjak, spoštovan ne samo od nebroj prijateljev, ampak tudi od političnih nasprotnikov.

Parnika „Palacky“ niso spustili v Trstu včeraj v morje, ker so ladjedelniški delavci izjavili, da ne bodo delali na nedeljo. Spuste ga jutri.

Cinematographe-théâtre français na Turjaškem trgu („Katoliški dom“) ima v novem sporedu zopet serijo vrlo zanimivih točk. Fantastne slike: „Magiška čarodejstva“, „Golobja vila“ in „Trubadur“ stoje na višku slik te vrste in se zlasti odlikujejo po očarljivi pestrobojnosti; izmed naravnih posnetkov je pa omeniti posebno slike „Na Tirolskem“. Vsak gledalec, ki je že kdaj bil v Inomostu, se je lahko prepričal, kako zvesto je posneta lepa tirolska prestolica, interesantni so pa tudi tirolski narodni plesovi. Izmed množice točk tega sporeda naj omenimo še vrlo komičnih prizorov „Samo ne zeta“ ter „Prinesem kruha“. Pohvaliti nam je izredno čistost in popolno mirnost slik, ki oči ne motijo prav nič, kar je velika prednost tega podjetja. Vstopnina je zlasti v prvih prostorih znižana.

Kinematografsko gledališče na Turjaškem trgu št. 1 izdalo je abonentne vstopnice in sicer bloke po 10 vstopnic sedežev I. vrste za 2 gl. 20 kr. Dobe se pri blagajni, ter v trgovini gosp. Frana Čudna v Prešernovi ulici.

Grozna nesreča na železnici. Ko je v soboto proti polnoči prihajal brzovlak iz Trsta proti Ljubljani, se je zgodila pri železniškem prelazu, preko katerega se gre iz Glince v Novo vas, strašna nesreča. Strojvodja Lenassi in kurjač Janež sta opazila poleg proge pri zaprtem prelazu tri osebe in sta slutela, da se je utegnula pripetiti kaka nesreča, kmalu ustavila vlak in ker nista našla nič sumljivega, sta odpeljala dalje in naznanila zadevo takoj na južnem kolodvoru. Tukaj so se šele konstatovali, da se med vožnjo morala vsekakor zgoditi kaka nesreča, kajti stroj je bil ves oškropljen s krvjo in tudi kosci mesa so se ga še držali. Ko so šli potem poklicani faktorji na dozdevno mesto nesreče, se jim je nudi strašen prizor. Kakih dvesto korakov od prelaza proti Ljubljani dalje (na onem prostoru je preje stal brzovlak, vsled česar vlakovo osebo ni moglo tega videti) je bilo vse poškropljeno s krvjo, tu je ležal kos glave, tam roka, tam zopet kos noge ali kaka kost itd. in iz vsega tega so spoznali, da je brzovlak tam prijel človeka in ga potem v pravem smislu besede tako razmesaril, da je bilo mogoče spoznati le, da je bil to človek. Vse kose so, kolikor je bilo mogoče pobrali skupaj in prenesli na viško pokopališče. V nedeljo zjutraj pa so našli v jarku poleg proge ležati še drugega ponesrečenca mrtvega, ki je imel na glavi smrtno rano. Istotako so tudi tega prepeljali v viško mrtvašnico. Ze v soboto ponoči je prišlo na lice pretresljivega mesta mnogo občinstva, včeraj pa jih je prišlo iz mesta, Glince, Viča in sosednih vasi na stotine in tudi na pokopališče so prihajale cele množice. Ponesrečenca sta oženjeni betoner Fran Pletersček, rodom od celjske okolice, le-tega je vlak raztrgal in samski Anton Mulavec, rodom iz Šempasa pri Gorici. Oba sta bila v delu pri zgradbi viške cerkve. Ime tretjega, ki se je otel, nam še ni znano. Kako se je zgodila nesreča? Navedenci so bili v gostilni na pošti, kjer je Pletersček baje poslal domov še nekaj denarja, potem so pa šli domov v Novo vas, kjer so stanovali. Bili so tremi. Ko pridejo do prelaza, so se čakajoč, da odide tovorni vlak, zamišljeno pogovarjali in ko je ta odpeljal, so šli, nič slabega slutet, čez progo, v tem pa pridrvi brzovlak in podere Pleterska in Mulavec, tretji pa se je, kakor že povedano, še srečno izognil nesreči.

V restavraciji „Meščanske pivovarne“ na Sv. Petra cesti bo koncertoval jutri in v četrtek dunajski kvartet „G' Goldamseln“. Vstopnine ni.

koncertoval jutri in v četrtek dunajski kvartet „G' Goldamseln“. Vstopnine ni.

* Drobne novice. — Ruski minister Izvolski pride na Dunaj 25. t. m., a v avdijenco k cesarju pride 28. t. m.

— Ljubljanska drama. V Zagrebu sta živila skupaj 23letna natakara Ela Ertl iz Gradca in višji natakara Kozalka. Ker se je Kozalka vdal razuzdanemu življenju, se je ljubica na pokopališču zastupila. Ko je zvedel Kozalka o tem, se je ustrelil.

— 21 časopisov toži Lina Molitor, ker so pisali, da je ustrelila mater, vsled katerega čina je zaprt njen svak dr. Hau.

— Zverinski človek. V Onieczki pri Krakovu je vojak Bučniak, ki je bil na dopustu, vdri ponoči v hišo gostilničarja Eichorna, zaklal moža z bajonetom, posilil dekle in ženo ter pobegnil. Župan ga je skril ter mu priskrbel civilno obleko, a ko se je hotel odpeljati v Ameriko, so ga na kolodvoru spoznali in aretirali. Seveda tudi župana so zaprli.

Telefonska in brzojavna poročila

Dunaj 16. septembra. Ogrski ministrski predsednik dr. Wekerle je prišel semkaj in imel dolgo konferenco z baronom Beckom. Kossuth in drugi ogrski ministri pridejo na Dunaj šele popoldne.

Dunaj 16. septembra. Wekerle je imel danes dolgo posvetovanje z drž. tajnikom Popovicem. Ko prispejo drugi ministri semkaj, bodo imeli še danes zvečer skupno konferenco.

Dunaj 16. septembra. Množe se vesti, da se namerava ogrska vlada glede zvišanja kvote vdati. Ogrji so že zadovoljni, da plačajo 36%, a avstrijska vlada zahteva še več.

Dunaj 16. septembra. Danes sta bila prijavljena dva nova slučaja osepnic.

Praga 16. septembra. Socialni demokratje so včeraj priredili shod za splošno in enako volilno pravico. Shoda se je udeležilo 10.000 oseb. Istočasno so imeli tudi narodni socialisti svoj shod na Kr. Vinogradih, na katerem so tudi demonstrirali za splošno volilno pravico.

Praga 16. septembra. Danes je bil odprt deželni zbor. Seje se je udeležil tudi minister Pacak. Volilna reforma najbrže ne pride na dnevan red tega zasedanja.

Lviv, 16. septembra. Tuja v Černovicah je delavstvo včeraj priredilo velike demonstracije za splošno in enako volilno pravico. Množe ni nikjer molil.

Kim, 16. septembra. »Osseratore romano« piše danes novo, pa peževo eno klike, ki je namenjena proti takozvanim katoliškim modernistom. Enciklika obseda 17 kolon lista in je pisana v latinskem jeziku; jutri jo »Osservatore« priboči v laščini. Papež pravi v tej encikliki, da so stremljenja modernistov, cerkev reformirati in jo prilagajati duhu časa, katoliški veri pogubna, v nasprotju s bistvom Kristove naukov, zato jih preklinja.

London, 16. septembra. Iz Bostona v Ameriki poročajo, da je p. Kanana tretji kurirski vlak v tovrnega, ki mu je prišel nasproti. Kolikor se je dalo do sedaj dognati, je bilo v njih nad 20 oseb, nad 50 pa težko ranjenih.

Slovenci in Slovanka! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!



Peter Levičnik
c. kr. avskultant

dne 14. septembra ob 6. uri popoldne v 31. letu svoje dobe po dolgotrajni mučni bolezni, previden s svetotajstvi za umirajoč, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega pokojnika se bo vršil v ponedeljek, dne 16. septembra ob polu 6. uri popoldne iz hiše žalosti na tukajšnje mestno pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v farni cerkvi.

Škofja Loka, 15. sept. 1907.

Mesto vsacega posebnega naznanila.

Popolna razprodaja pri Ernestu Sarku Dvorski trg št. 3

pod Narodno kavarno

po čudovito nizkih cenah!

Meteorološko poročilo.

Čas opazovanja	Stanja barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
14. 9. zv.	728.4	16.9	sl. jz.ah.	jasno
15. 7. zv.	737.9	12.7	slab. jz.ah.	jasno
16. 8. zv.	738.5	19.1	sr. jug.	oblačno
9. zv.	737.2	15.0	brezvetno	pol. oblač.
16. 7. zv.	738.7	13.2	sl. jz.ah.	dež.
2. zv.	741.9	13.9	p. m. jz.ah.	dež.

Srednja predvčerajšnja in včerajšnja temperatura: 16.2° in 15.0°; norm.: 15.6° in 14.9°
Padavine v 24 urah 0.0 mm in 6.8 mm.

Dijake

sprejme učiteljska obitelj na hrano in stanovanje.

Poizve se: Prečne ulice št. 2, II. nadstropje. 2944-3

Gostilna

z lepimi prostori in obširnimi vrtni, na zelo prometnem prostoru v Ljubljani, se takoj odda na račun.

Kje, pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. 3130-1

Zaradi opustitve obrta prodam posamezno ali vse skupaj še nekaj moških in damskih

čevljev

izredno ceno.

Najboljše in najsolidnejše blago, samo lastni izdelki, za trgovce s čevlji prav ugodno.

Tudi imam naprodaj dva čevljarstva šivalna stroja

Cylinder in Singer Ringschiff, izredno dobra in prav ceno.

J. Žitnik v Ljubljani, na Bregu št. 14, II. nadstropje. 3117-1

Kavarna „Leon“

V Ljubljani na Starem trgu št. 30

vsak torek, sredo, četrtek soboto in nedeljo

uso noč odprta.

Z odličnim spoštovanjem
Leo in Fani Pogačnik.

Mesarski pomočnik,

izvežban v sekanju mesa, vešč računstva in pisave, se išče v službo ali se mu odda v najem mesnica takoj ali s prvim oktobrom.

Naslov se poizve v upravništvu „Slovenskega Naroda“. 3121-1

Gg. pravniki!

Dijaško podporno društvo „Radogoj“ ima na prodaj sledeče pravoslovne knjige:

Klein, Verlesungen, 1900, za 5 K; Neumann, Kommentar zur Exekutionsordnung 1906 za 22 K; Krainz, 1894, za 25 K; Stubenrauch, 1892, za 22 K; Kavčnik, Izvršilni red, 5 K; Schauer: Civilopravni red, 1897, 3 K; Izvršilni red, 1898, 3 K; Opretilni red, 1898, 3 K; Manz: Zemljeknjižni zakon, 1898, 4 K, 1893, za 2 K, in z l. 1884, 1 K; Menični red, 1897, 2 K; Trgovinski zakonik, 1895 in 1894, 2 K; Civilopravni red, 1903, 3 K 50 h; O drž. zakonik z l. 1896, 2 K, 1887, 1 K; Izvensporočno postopanje, 1896, 4 K; Kazenskopravni red, 1898, 3 K; Izvršilni red, 1903, za 3 K.

Vse knjige so dobro ohranjene. Pri zunanji naročilih se priračuna še 20 v. za porto. Pošilja se po povzetju. Naročila je nasloviti na „Radogoj“, Ljubljana, pisarna dr. Novaka, Dalmatinove ulice. 3124-1

20 izvežbanih dobrih zidarjev

se sprejme takoj v delo, katero traja do zime, proti dogovorjeni dobri plači.

Oglasi naj se v Predovičevem selu, občina Moste pri Ljubljani Fran Pregelj, stavbnik. 3040-2

Telesno in posteljno PERILO

za učence in učenke priznано najboljšo domače delo se dobiva pri 3100-2

C. J. Hamannu

v Ljubljani, Mestni trg 8.

Perilo po meri se izgotavlja prav hitro. Točnim plačevalcem prodajam perilo tudi na mesečne obroke.

Knjigarna KLEINMAYR & BAMBERG

v Ljubljani, Kongresni trg 2

priporoča svojo

popolno zalogo

vseh na tukajšnjih in zunanjih učiliščih, zlasti na tukajšnji c. kr. I. in II. drž. gimnaziji, c. kr. drž. višji realki in c. kr. moškem in ženskem učiteljski, na privatnih, ljudskih in meščanskih šolah uvedenih

šolskih knjig

najnovejših izdaj po najnižjih cenah.

Zaznamki uvedenih učnih knjig se oddajajo zastoj.

Otroški voziček

za sedenje in ležanje, dobro ohranjen, se prodaja.

Kje, pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. 3126-1

Vajenec,

star od 15-18 let, se sprejme za večjo mesarsko obrt.

Jožef Jesih, mesar v Medvodah. 3019-2

Dijaki

ali gospodične

se sprejmejo v boljši družini pod prav ugodnimi pogoji na dobro hrano in lepo stanovanje v zdravi legi. Na razpolago je tudi klavir. 2880-5

Glavni trg 25, I. nadstropje.

Dr. Avg. Levičnik

se je povrnil in ordinuje zopet od 16. t. m. naprej.

Pozor! nagrobnih spomenikov

in vseh vrst marmorja in pa nagrobne okvire

prevzemam in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna cerkvena in stavbena dela. Zaradi preselitve obrti prodajam nagrobne spomenike po jako nizkih cenah.

Z velespoštovanjem 3113-1

kamnosek Ignacij Čamernik kamnosek Komenskega ulice šte. 26 v Ljubljani.

Učne knjige

za vse srednje in ljudske šole

v najnovejših odobrenih izdajah,

pisalne in risalne ter druge šolske potrebščine

v najboljši kakovosti in po zmernih cenah

3068-4

priporoča

L. Schwentner

v Ljubljani

Prešernove ulice šte. 3.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

12-106

Podružnica v SPLJETU.

Štritarjeve ulice št. 2.

Podružnica v CELOVCU.

Delniška glavnica K 2.000.000.

Rezervni fond K 200.000.

obrestuje vloge na knjižice in tekoči račun po 4 1/2 % od dne vloge do dne vzdiga. — Sprejema zglasila za subskripcijo deležev snuječe se „Hotelske družbe z omejeno zavezo Triglav“ po K 500.—, 1000.—, 5000.— in 10.000.

Rentni davek plača banka sama.

Rentni davek plača banka sama.

Narodna knjigarna

Ljubljana, Jurčičev trg 3

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami.